

Sandefjord, 24. februar 2015: Vedtak i sak 220-2015.

Klager: NN

Innklaget: Inkassotjenester AS, Postboks 254 Lilleaker, 0216 Oslo.

Saken gjelder: Om klager i tide har fremmet en innsigelse han burde fått vurdert. Om kravet er korrekt varslet og i samsvar med gjeldende regelverk.

1. Kravet:

Saken gjelder fakturakrav fra Trafikalt grunnkurs. Hovedkravet utgjorde kr 2 300 og forfalt til betaling 03.09.14. Kravet på inkassokostander, kr 575,80, bestrides og kreves tilbakebetalt.

2. Saksforholdet:

Faktura ble sendt kjøreskoleeleven som er mindreårig. Manglende betaling ble purret i girobrevet «Betalingpåminnelse», sendt av fordringshaver. Også dette kravbrevet var adressert til kjøreskoleeleven. I varselet het det blant annet «Hvis vi ikke har hørt noe fra Dem innen fristen vil vi oversende saken til vårt **inkasso firma**, med de renter, salærer og gebyrer dette vil medføre.»

Da betaling ikke ble foretatt innen betalingsfristen i inkassovarslet, ble saken overført til inkasso og betalingsoppfordring ble sendt til klager. I varslet het det blant annet «Utsatt betaling vil medføre forhøyet omkostningsansvar jfr inkassoforskriften § 2-2 til 2-4. Eventuelle innsigelser må inngis skriftlig innen samme frist. Hører vi ikke fra Dem kan rettslig inndrivelse starte, noe som vil påføre Dem betydelige omkostninger jfr tvl § 5-2 samt medføre registrering som dårlig betaler i kredittopplysningsregistrene.» Utenrettslige inkassoomkostninger var lagt til kravet med kr 400.

Klager kontaktet innklagede og bestred kravet på inkassokostnadene. Innklagede aksepterte da betaling av hovedkrav, ved betaling «snarest».

Betaling uteble imidlertid og innklagede sendte «Varsel om utlegg». Inkassosalær var nå beregnet med kr 812,50. I varslet, som var sendt klager, het det blant annet «Vi vurderer nå å sende begjæring om utlegg til namsmyndighetene. Utleddsforretning vil innebære at det tas pant i Deres eiendeler, evt. utlegg med trekk i lønn/trygd. Utleddsforretningen vil påføre saken betydelige omkostninger i form av gebyr til staten og nye saksomkostninger. Forretningen kan stoppes hvis De betaler 25% av forfalt beløp, og tar kontakt med oss omgående for å inngå avtale om nedbetaling av resten.»

Klager kontaktet innklagede på ny og bestred kravet på de utenrettslige inkassoomkostningene. Klager avviste innsigelsen, men tilbød å slette halve salæret. Han opprettholdt innsigelsen, men betalte hovedkravet 04.06.15 og kr 575,80 dagen etter.

Saken ble brakt inn for Inkassoklagenemnda 22.09.15. Det ble vist til at faktura var utstedt til klagers mindreårige sønn, men at innklagede har gått på ham (far) for å kreve salær. Klager fremsatte krav om tilbakebetaling av salæret.

Klagen ble oversendt innklagede for uttalelse. Kopi av inkassovarsel og betalingsoppfordring ble rutinemessig etterspurt. I sitt tilsvarende svar til Inkassoklagenemnda redegjorde innklagede for behandlingen av saken. Det fremgår av innklagedes redegjørelse at de er av den oppfatning at saken er korrekt behandlet.

Partene ble orientert om at saken ville bli behandlet i nemnda.

3. Partene anfører:

Klager anfører at det ikke er lov å kreve inkassokostnader da faktura var stilet til sønnen som er 15 år og ikke har lov til å stifte gjeld ifølge norsk lov. Kravet kan inndrives, men innklagede har ikke lov til å ta gebyrer eller andre kostnader for å drive inn dette kravet mot ham, heller ikke ved å sette foresattes navn på dette. Det kan ikke forandres på hvem kravet er mot, når opprinnelig faktura er sendt en umyndig person. Klager anfører at han ikke er sin sønns verge. Innklagede har derfor ingen hjemmel til å gjøre dette. Innbetalt gebyr kreves tilbakebetalt.

Innklagede anfører at det var far (klager) som meldte sønnen på kurset. Fordringshaver har ikke mulighet til å sende faktura til andre enn vedkommende person som er påmeldt kurs. Dette er årsaken til at fakturaen er stilet til klagers sønn. Det er rimelig å anta at inkassovarsel er sendt til samme adressat. Kravet ble purret telefonisk overfor klager gjentatte ganger før purring/inkassovarsel ble sendt.

Da mindreårige ikke kan stifte gjeld og sønnen ble påmeldt av foresatt, er foresatt ansvarlig for gjelden. Inkassosaken er derfor registrert mot klager. Videre har far erkjent gjelden ved å betale fakturaen til trafikkskolen. Dersom klager mente at det ikke var berettiget å rette inkassosaken mot ham, skulle han således ha bedt om at denne ble stilet i sønnens navn og til sønnens adresse.

4. Finansklagenemnda Inkasso sitt syn på saken:

Inkassoklagenemnda endret fra 01.01.16 navn til Finansklagenemnda Inkasso, i det driften av sekretariatet og nemndsbehandlingen i Inkassoklagenemnda, fra samme dato ble overtatt av Finansklagenemnda.

Saken ble behandlet i fulltallig nemndsmøte 08. februar 2016. For Forbrukerrådet møtte vara, Ane Kjøber Opstad, for nemndas faste medlem, Line Klefstad. Vedtak ble truffet med følgende begrunnelse:

Inkassoloven gjelder innfordring av forfalte pengekrav, noe som forutsetter at kravet er brakt til forfall overfor skyldner. Det følger av inkassoloven § 17 første ledd at skyldneren plikter å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivelse, etter standardsatser fastsatt i forskrifter med hjemmel i § 19. Etter § 17 andre ledd kan inkassokostnader likevel ikke kreves når skyldneren, i tide, har fremsatt innsigelser som det var "rimelig grunn" til å få vurdert før inndrivningen ble satt i verk. Etter § 17 fjerde ledd er det heller ikke grunnlag for inkassokostnader hvis fordringshaver eller inkassator har opptrådt "i strid med god inkassoskikk" eller har overtrådt reglene i §§ 9 til 11, jf § 12.

Nemnda legger til grunn at hovedkravet er uomtvistet. Tvisten gjelder om kravet kunne rettes mot mindreårig skyldner og om inkassosak kunne iverksettes mot far, uten forutgående varsling.

Det følger av vergemålsloven (2010 loven) § 2 at personer under 18 år er under vergemål, og har etter lovens § 9 en begrenset rettslig handleevne, herunder til å stifte gjeld.

Nemnda har merket seg at innklagede viser til at skyldner ble påmeldt av foresatt, men at kravet likevel skal være fremmet overfor den mindreårige fordi «Trafikkskolen har ikke mulighet til å sende faktura til andre enn vedkommende person som er påmeldt kurs». Nemnda stiller seg undrende til denne påstanden når fordringshaver selv erkjenner at det er en foresatt som har bestilt tjenesten, og som derfor er avtalepart. Å

fremme kravet overfor en person det ikke er inngått avtale med, og som i tillegg er mindreårig og ikke kan stifte gjeld, mener nemnda klart strider mot god inkassoskikk.

Ved å iverksette inkassopågang mot klager, uten forutgående varsling, har innklagede iverksatt inkasso av et krav som ikke er brakt til forfall overfor klager.

Ved først å fremme et krav mot mindreårig skyldner, for deretter å iverksette innfordringen mot foresatt, uten forutgående varsling, har fordringshaver og siden innklagede utsatt sønn og far for et urimelig påtrykk i strid med inkasloven. Klager har således i tide fremsatt en innsigelse han hadde krav på å få vurdert før inkasso ble iverksatt.

Nemnda har deretter, rutinemessig og av eget tiltak, vurdert om fremlagt purring, inkassovarsel og betalingsoppfordring er i samsvar med gjeldende regelverk.

Inkasloven § 9 inneholder få krav til selve utformingen av varselet. Nemnda har gjennom sin praksis etablert visse krav til hvordan et inkassovarsel skal være utformet. Det vises dessuten til uttalelser fra Justisdepartementets Lovavdeling i brev 15.10.07 til Kredittilsynet. Justisdepartementet la i brevet til grunn at et inkassovarsel skal være "klart og utvetydig" utformet, jf. NOU 1983:8 Inkassovirksomhet s. 38. Det ble presisert at man i vurderingen av om et brev er tilstrekkelig klart og utvetydig, må ta hensyn til hvordan brevet samlet sett fremstår for skyldneren. At brevet inneholder en setning som isolert sett tilfredsstillende kravet til innholdet i et inkassovarsel, er ikke nødvendigvis tilstrekkelig.

Overskriften i fordringshavers inkassovarsel er «BETALINGSPÅMINNELSE». Inkassoklagenemnda mener at dette ikke tilfredsstillende kravet til klarhet og utvetydighet. Nemnda viser i denne sammenheng til at Justisdepartementet i sitt brev nettopp bruker som eksempel tilfeller der det er benyttet overskrift som kan skape tvil om en står overfor et inkassovarsel eller et annet dokument, for eksempel en purring. Finanstilsynet har i sin tilsynsvirksomhet lagt til grunn at det skal fremgå av overskriften i et inkassovarsel at det er nettopp det. Finanstilsynet krever derfor at det skal stå «Inkassovarsel» i overskriften for at varselet skal være i samsvar med inkasloven § 9.

Nemnda er av den oppfatning at inkassovarselet ikke er klart nok, idet overskriften kan gi inntrykk av at dette kun er en purring og ikke et inkassovarsel. Varselet tilfredsstillende da ikke kravene i inkasloven § 9.

Inkasloven § 9 inneholder ingen regel om at skyldner må informeres om kostnader som kan påløpe ved inkassopågang slik det fremgår av inkasloven § 10 som gjelder betalingsoppfordring, og der det i annet ledd, bokstav e, fremgår at skyldneren i betalingsoppfordringen skal varsles om at unnlatt betaling kan føre til ytterligere kostnader og til rettslig inndrivning.

I NOU 1983:8 er kravene til spesifisering i varslene omhandlet. Det fremgår der at det ikke kan kreves at det presist angis hvilke kostnader som vil påløpe. Det er tilstrekkelig å nevne at det vil påløpe ytterligere kostnader som kan bli belastet skyldneren. Det presiseres at det ikke under noen omstendighet må oppgis uriktig høye kostnader eller gis inntrykk av at dette er kostnader skyldneren må bære uavhengig av sakens utfall. Finanstilsynet har i sin tilsynspraksis innrettet seg etter dette, og har også lagt til grunn at verken inkassovarsel eller betalingsoppfordring uforbeholdent skal gi uttrykk for at det vil påløpe inkassokostnader (etter lett eller tung sats) ved unnlatt betaling innen de lovpålagte frister. Begrunnelsen er at en skyldner som fremmer innsigelser mot kravet som han har rimelig grunn til å få vurdert, ikke er erstatningspliktig. Inkassoklagenemnda har i en rekke avgjørelser lagt denne lovforståelse til grunn både når det gjelder purringer, inkassovarsler, betalingsoppfordringer og varsel om utlegg.

Etter nemndas syn er både fordringshavers inkassovarsel, innklagedes betalingsoppfordring og varsel om utlegg i strid med inkassoloven, idet de, slik de er gjengitt ovenfor, må forstås slik at oversittelse av betalingsfristen uten videre vil føre til økte kostnader. I samsvar med etablert praksis mener nemnda at dette øker betalingspresset og utsetter klager for urimelig påtrykk, jf. inkassoloven § 8 annet ledd.

Klagen har etter dette ført frem og klager plikter ikke å betale inkassokostnadene, jf. inkassoloven § 17 andre og fjerde ledd.

5. Vedtak:

Klager gis medhold og har krav på å få tilbakebetalt innbetalte inkassokostnader.

Rune Jensen
Leder Finansklagenemnda Inkasso